

PerSaldo

alzheimer
nederland

Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. Vaste Commissie voor VWS
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Onderwerp : Cliënten- en ouderenorganisaties: trek wetsvoorstel resultaatgericht werken
in de Wmo in
Datum : 25 mei 2023
Referentie : 23-0870/TR
Inlichtingen bij : Thomas Ronnes, t.ronnes@iederin.nl

Geachte Kamerleden,

In de [voortgangsbrief Wmo 2015](#) van 8 mei jl. spreekt staatssecretaris Van Ooijen zijn forse twijfels uit om met het wetsvoorstel resultaatgericht beschikken in de Wmo verder te gaan. Terecht, volgens ondergetekende organisaties. Wij waarderen het dat de staatssecretaris zich rekenschap heeft gegeven van de uitspraken van de Centrale Raad van Beroep, het advies van de Raad van State en de reacties op de internetconsultatie. In deze brief pleiten wij nogmaals om het wetsvoorstel resultaatgericht beschikken in de Wmo in te trekken en lichten we graag onze betrokkenheid bij de recente gesprekken toe.

Rechtspositie cliënten onvoldoende gewaarborgd

Een brede coalitie van landelijke cliëntenorganisaties stelde [in haar reactie op de internetconsultatie](#) (zie ook de [reactie van Per Saldo](#)) al dat de rechtspositie van cliënten met de werkwijze van resultaatgericht beschikken onvoldoende is gewaarborgd. Om de volgende redenen:

- Zonder urenindicatie is voor cliënten onduidelijk hoeveel ondersteuning zij krijgen.
- Resultaatsomschrijvingen als een 'schoon en leefbaar huis' blijven vaak vaag en algemeen geformuleerd.
- Cliënten worden geacht te onderhandelen over de hoeveelheid zorg, terwijl zij een ongelijke positie hebben ten opzichte van zorgaanbieders.
- De werkwijze geeft een prikkel aan gemeenten en zorgaanbieders om te sturen op minder zorg en ondersteuning. De invoering van resultaatgericht werken gaat dan ook vrijwel overal gepaard met bezuinigingen. Cliënten worden hiervan de dupe, iets dat ook zorgaanbieders constateren ([Het wordt vliezer achter de voordeur \(binnenlandsbestuur.nl\)](#)).

Cliëntenorganisaties stonden niet alleen in hun kritiek. De Centrale Raad van Beroep heeft gemeenten die resultaatgericht beschikken keer op keer teruggefloten. Het wetsvoorstel voorziet niet in voldoende borging van de rechtspositie.

Cliëntenorganisaties roepen dan ook met klem op het wetsvoorstel in te trekken.

Gemeenten die resultaatgericht beschikken handelen in strijd met de wet

Het intrekken van het wetsvoorstel biedt duidelijkheid aan gemeenten. In afwachting van het wetsvoorstel blijven gemeenten die resultaatgericht beschikken deze werkwijze toepassen. Zelfs nu de staatssecretaris aangeeft dat hij grote twijfels heeft over het wetsvoorstel resultaatgericht beschikken, blijven sommige gemeenten – zoals de gemeente Best en de Peelgemeenten – resultaatgericht werken. Deze gemeenten handelen bewust in strijd met de wet. Pas als een individuele inwoner bezwaar maakt, passen zij de situatie voor deze persoon aan. Dus niet voor alle inwoners. Deze gemeenten wachten met het aanpassen van hun beleid, [waar de VNG begrip voor heeft](#). De VNG vraagt gemeenten, die met een resultaatgerichte aanbesteding starten of bezig zijn, hoogstens terughoudend te zijn. En om een afspraak over een mogelijke wijziging van de aanpak rondom resultaatgericht beschikken op te nemen in nieuw te sluiten contracten.

Het is belangrijk dat gemeenten die resultaatgericht werken op zo kort mogelijke termijn hiermee stoppen. Rechterlijke uitspraken die de zeer nadelige consequenties voor de positie van mensen met een hulpvraag aangeven, dateren van jaren geleden. Het door de vingers zien van deze werkwijze, die in strijd is bevonden met het rechtsbeginsel, heeft al lang genoeg geduurd. Het is een onwerkelijke situatie in een tijd waarin volop aandacht is voor de menselijke maat, hardvochtigheden in wet en beleid en het tanende vertrouwen van burgers in de overheid.

Gesprekken leiden niet tot oplossingen met draagvlak

In de gesprekken met VNG, gemeenten, zorgaanbieders en cliëntenorganisaties over resultaatgericht beschikken zijn helaas geen oplossingen gevonden die op draagvlak van alle partijen kunnen rekenen.

Cliënten-, patiënten-, ouderen- en mantelzorgorganisaties (in het vervolg cliëntenorganisaties) zetten zich in om vanuit het cliëntperspectief de uitvoeringspraktijk van de Wmo te verbeteren. Daarom zaten Ieder(in), Per Saldo en MIND (de laatste twee organisaties uitsluitend in de beginfase) in 2022 aan tafel om constructief mee te denken over verbetering van de uitvoeringspraktijk en een alternatief voor resultaatgericht beschikken. Ieder(in) heeft verschillende voorstellen gedaan die echter niet op instemming konden rekenen van gemeenten en zorgaanbieders. Opvallend is dat vanuit gemeenten een eenzijdig geluid was te horen. Bij deze gesprekken zaten uitsluitend gemeenten aan tafel die resultaatgericht beschikken. Met de betrokken zorgaanbieders waren zij zonder uitzondering voorstander van deze manier van werken. Het lijkt eerder om een (financiële) kwestie tussen gemeenten en zorgaanbieders te gaan, dan dat het cliëntenperspectief daadwerkelijk wordt gehoord. Dat blijkt ook uit het feit dat VNG nu in gesprek is met zorgaanbieders, zonder vertegenwoordiging van cliënten.

Betrek cliëntenperspectief bij nodige verbeteringen in uitvoering Wmo

Al jaren constateren cliëntenorganisaties dat er grote problemen zijn in de uitvoering van de Wmo. De knelpunten zijn divers, maar de algemene teneur is dat de ondersteuning verschaalt, er voortdurende problemen zijn bij de toegang en maatwerk onder druk staat. Concrete voorbeelden zijn door Ieder(in) beschreven in haar [Inbreng Ieder\(in\) voor Commissiedebat Wmo 31 maart 2022 \(iederin.nl\)](#). In het recent gepresenteerde rapport 'Burger in zicht' trekt ook de Nationale Ombudsman stevige conclusies over de ondersteuning aan mensen met een (complexe) ondersteuningsvraag ([Rapport Burger in zicht! \(nationaleombudsman.nl\)](#)).

Met het ministerie van VWS, een aantal zorgaanbieders, VNG, een aantal gemeenten en cliëntenorganisaties is gesproken over verbeteringen in de uitvoering van de Wmo. Deze verbeteringen staan los van de manier van indiceren. Het gaat dan bijvoorbeeld over een landelijk normenkader (onafhankelijk en objectief), verbeteren van de kennis van de medewerkers in de toegang en monitoring van de kwaliteit van de dienstverlening door gemeenten en zorgaanbieders. Deze verbeteringen blijven onverminderd van belang.

Want met het intrekken van het wetsvoorstel resultaatgericht beschikken in de Wmo wordt er nog geen stap gezet richting verbetering van de uitvoeringspraktijk. Er wordt een streep gezet door een onwettige en onwenselijke werkwijze. Als cliëntenorganisaties blijven wij graag constructief meedenken over een betere uitvoering van de Wmo. Want verbetering is niet mogelijk zonder het cliëntenperspectief te betrekken.

Met vriendelijke groet,

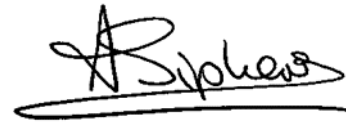
Illya Soffer
Directeur Ieder(in)

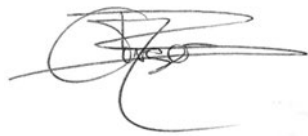
Aline Molenaar
Directeur Per Saldo

Esther Hendriks
Mantelzorg NL

Anneke Sipkens
namens Seniorencolitie

G.M. Burger
Interim-directeur/
bestuurder MIND

Dianda Veldman
Directeur Patiëntenfederatie
Nederland

Julie Meerveld
Manager Belangenbehartiging en
Regionale Hulp Alzheimer Nederland